

Stichting Alodo p/a Laagte Kadijk 21-F, 1018 BB Amsterdam, tel. 020-6810304, e-mail: info@alodo.nl,
internet: www.alodo.nl, KvK Amsterdam: 34188079, giro: 9559894.

INHOUDELIJKE RAPPORTAGE

BASISGEZONDHEIDSZORG IN DE PERIFERIE VAN COTONOU

(projectnummer 21-01-08-052)

1 januari – 31 december 2008

STICHTING ALODO
april 2009

1. Inleiding

Voor het derde achtereenvolgende jaar heeft Stichting Alodo te Amsterdam in 2008 co-financiering van Impulsis ontvangen voor de uitvoering van het project 'Basisgezondheidszorg in de periferie van Cotonou' (projectnummer 21-01-08-052). De uitvoering van het project in Benin ligt in handen van de lokale partnerorganisatie Association Lanminsin. Tot nu toe is elk jaar het bedrag van de projectbegroting gestegen. In 2008 was de hoogte van de projectbegroting 48.863 euro. De realisatie was iets lager en bedroeg 47.912 euro. Hiervan heeft Impulsis 22.257 euro gefinancierd. Association Lanminsin droeg zelf bij met 3.296 euro. Het resterende bedrag van 22.359 euro kwam voor rekening van Stichting Alodo. De financiële rapportage is apart bijgevoegd.

Het is de bedoeling dat in 2009 en 2010 het aandeel van Association Lanminsin in de totale projectbegroting steeds verder zal toenemen als onderdeel van een proces naar financiële onafhankelijkheid vanaf 2011.

Het project beoogt de goede functionering van de basisgezondheidszorg voor de ongeveer 50.000 inwoners van de dorpen Womey, Tankpè en Togodou in de commune d'Abomey-Calavi in de periferie van Cotonou door ondersteuning en uitbreiding van de 'Clinique Docteur Hounkonnou' in Womey. Het project bestond in 2008 uit vier inhoudelijke onderdelen: handhaving van de onderdelen ziekenvervoer en consultatiebureau (inclusief gezondheidsvoorlichting), uitbreiding van het onderdeel preventie HIV/aids besmetting van moeder op kind en de introductie van het nieuwe onderdeel capaciteitsopbouw van Association Lanminsin.

2. Samenwerking met Association Lanminsin

Voor de uitvoering van de activiteiten en het behalen van de beoogde resultaten heeft de Stichting Alodo een contract d.d. 2 april 2008 afgesloten met de Association Lanminsin. De partnerorganisatie heeft gedurende het project tweemaal inhoudelijk en financieel over de voortgang gerapporteerd: halverwege en na afloop. De weergave van uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten is op deze rapportages gebaseerd. Daarnaast is er regelmatig contact via telefoon en e-mail geweest. De samenwerking met Association Lanminsin verliep in 2008 opnieuw goed. De behoefte aan monitoring en overleg ter plaatse over de professionalisering en capaciteitsversterking is bij beide partijen groot. Het geplande monitoringsbezoek van Karin Nijenhuis is na overleg met Association Lanminsin en Gert Kuiper (Impulsis) uitgesteld naar 2009.

In maart/april 2008 heeft Association Lanminsin over het jaar 2007 een eerste accountantscontrole laten uitvoeren, additioneel gefinancierd door Stichting Alodo. Een belangrijke aanbeveling was het opzetten van goede interne procedures en een boekhoudsysteem. Ook werd aanbevolen om een boekhouder in dienst te nemen. Deze aanbevelingen zijn in 2008 door Lanminsin opgevolgd. Op het moment van deze rapportage is de audit over 2008 nog niet uitgevoerd.

3. Activiteiten en resultaten

Ziekenvervoer

- 136 personen (planning: 160), waarvan 101 hoogzwangere vrouwen (planning: 120) met een gecompliceerde bevalling, zijn vanuit de drie dorpen Womey, Tankpè en Togodou met de ambulance naar het centrale ziekenhuis in Cotonou vervoerd.
Afwijking: Lanminsin kan het iets lagere aantal vervoerde patiënten dan gepland niet verklaren.

Consultatiebureau en gezondheidsvoorlichting

- Aan 2967 vrouwen (planning: 2500) is gezondheidsvoorlichting gegeven, waaronder wekelijkse kookdemonstraties met gezonde lokale producten.
Afwijking: door de parallel georganiseerde hiv/aids voorlichting (zie hieronder) werden meer vrouwen bereikt dan was gepland.
- 1948 zwangere vrouwen (planning: 2000) zijn ingeënt tegen tetanus
- 2365 kinderen tussen 0-2 jaar (planning: 3000) zijn ingeënt tegen tetanus, polio, tuberculose en mazelen. Deze kinderen zijn gevolgd in hun gezondheidsontwikkeling.
Afwijking: Er is niet een duidelijke verklaring voor het lagere aantal ingeënte kinderen dan was gepland; simpelweg minder kinderen werden bij het consultatiebureau voor inenting gebracht.
Van deze groep zijn 39 ernstig ondervoede kinderen (planning: 60) onder medisch toezicht aangesterkt.
Afwijking: Lanminsin interpreteert het als een positief resultaat van haar inspanningen ten aanzien van gezondheids- en voedingsvoorlichting aan moeders.

Preventie besmetting HIV/aids moeder-kind

- In tien gezondheidscentra in de drie dorpen zijn 17 nog niet getrainde gezondheidswerkers (planning: 25) getraind in de standaardprocedure die het Beninese Ministerie van Volksgezondheid in het kader van het 'Programme National de Lutte contre le SIDA' (PNLS) heeft vastgesteld voor de preventie van HIV/aids bij de overdracht van moeders op kinderen.
Afwijking: drie van de tien gezondheidscentra stuurden geen gezondheidswerkers voor de training.
- De tien gezondheidscentra (planning: 10) zijn extern gemonitord op naleving van de PNLS-procedures en hygiënische omstandigheden
- 1087 (planning: 1000) van de 1201 zwangere vrouwen (d.w.z. 90%; planning was 80%) die op consult kwamen, konden worden overgehaald om een HIV/aids test te ondergaan
Afwijking: het feit dat 90% van de vrouwen zich heeft laten testen kan als een groot succes van Lanminsin worden beschouwd. Dat niet alle vrouwen een test laten doen, heeft nog altijd te maken met de weigering van sommige echtgenoten en/of angst of persoonlijke overtuiging van de desbetreffende vrouwen.
- 28 seropositieve vrouwen (planning: 25) en 15 seropositieve baby's zijn onder medisch toezicht gesteld en behandeld.
Afwijking: doordat meer vrouwen een test hebben ondergaan dan was gepland, zijn ook meer vrouwen seropositief gebleken.
- Een voorlichtings- en bewustwordingsplan is ontwikkeld ten aanzien van verschillende aspecten van het voorkomen van de overdracht van HIV/aids van moeder op kind.
- Een z.g. animateur is medio 2008 aangesteld om voorlichting te geven.
- In totaal zijn in de drie dorpen 8042 personen waarvan 6704 vrouwen voorgelicht en bewust gemaakt van de preventie van HIV/aids en het belang van het testen van vrouwen én hun echtgenoten (planning: 10.000 personen waarvan 9.000 vrouwen).
Afwijking: het lagere aantal voorgelichte mensen komt doordat de animateur pas medio 2008 van start kon gaan.

Professionalisering en capaciteitsversterking Lanminsin

- Een realistisch strategisch plan 2009-2011 is met behulp van een lokale consultant in 2008 ontwikkeld en vanaf 2009 operationeel. Hiermee heeft Lanminsin een strategisch inhoudelijke en financiële toekomstvisie op de middellange termijn ontwikkeld. In het plan staan vier typen interventies centraal op basis van een uitgevoerde probleemanalyse: 1) bewustwording en bevordering van goede voeding en hygiëne, 2) verbetering van de gezondheidssituatie door een effectieve aanpak van ondervoeding en overdracht hiv/aids van moeder op kind, en door vaccinaties van zwangeren en kinderen, 3) lobby bij relevante lokale actoren, 4) capaciteitsversterking Lanminsin. Op verzoek kan het (Franstalige) rapport worden toegezonden.
- Voor 2009 is een eerste operationeel plan gemaakt, dat een afgeleide is van het Strategisch Plan 2009-2011. De recent toegekende aanvraag 2009 van Stichting Alodo bij Impulsis is hierop gebaseerd.
- Drie direct betrokkenen van Association Lanminsin zijn in oktober gedurende drie dagen getraind in fondsenwerving.
- Een fondsenwervingsplan 2009-2011 behorend bij het Strategisch Plan 2009-2011 is vervolgens eind 2009 ontwikkeld. Negen strategieën om fondsen te werven worden onderscheiden, onder meer een inventarisatie van potentiële donoren, het organiseren van speciale evenementen en lobbyactiviteiten. Donoren in Benin waar geld zal worden geworven zijn onder meer ambassades, Fonds mondial, Unicef, Beninese banken en telecommunicatiebedrijven, en nationale overheidsprogramma's op het terrein van gezondheidszorg (zoals PNLs).
- Een bijbehorend communicatieplan is in ontwikkeling en zal in de eerste helft van 2009 gereed zijn.
- Association Lanminsin heeft voor het project 2008 in totaal Eur 3.296 bijgedragen. Hiervan is Eur 1.000 in natura verkregen via het Ministerie van Volksgezondheid in Benin en bestemd voor vaccinaties van kinderen en zwangere vrouwen. De rest van het bedrag is afkomstig uit inkomsten uit ambulance, laboratorium en eigen bijdragen. Alhoewel het gerealiseerde bedrag aan fondsenwerving (Eur 1.000) lager is dan beoogd (Eur 3.350) is het toch een belangrijke eerste stap richting zelfstandige fondsenwerving buiten de co-financiering van Alodo en Impulsis om. Het Beninese Ministerie van Volksgezondheid heeft reeds voor 2009 een bedrag van Eur 3.817 voor vaccinaties toegezegd. Met andere donoren zijn eind 2008 contacten gelegd (PNLS, Fonds mondial) voor het HIV/aids onderdeel, het meest interessante projectonderdeel voor donoren. Bij het Agence Nationale pour la Promotion de l'Emploi (ANPE) is verder begin 2008 een aanvraag gedaan voor 50% financiering van de salariskosten van de animateur, maar door bureaucratische traagheid is hierop nog steeds niet beslist. Tot slot verleent het Hôpital des Instructions de l'Armée de Cotonou sinds 2008 praktische ondersteuning aan Lanminsin in onder meer laboratoriumfaciliteiten voor de uitvoering van de hiv/aids testen en kwaliteitscontroles ervan.
- Een eerste jaarlijkse externe financiële audit over 2007 is uitgevoerd door een professionele externe auditor (bureau Cofima te Cotonou).
- De aanbevelingen uit de audit over 2007 zijn geïmplementeerd: aanschaf en gebruik van boekhoudsoftware, ontwikkeling van een procedurehandboek, aanstelling van een (part-time) boekhouder.
- Een eerste externe projectevaluatie over 2005-2008 is uitgevoerd. Het rapport is op het moment van het schrijven van deze rapportage nog niet door Stichting Alodo ontvangen.

- De geplande monitoring door Karin Nijenhuis is wegens persoonlijke omstandigheden uitgesteld naar 2009. Hierover is overleg gevoerd met Lanminsin en Gert Kuiper (Impulsis).

Buiten het project om heeft dr Etienne Hounkonnou gedurende 2008 de postdoctorale opleiding Santé Publique gevolgd aan het internationaal vermaarde Institut Régional de Santé Publique de Ouidah (IRSP) dat onder de auspiciën van de WHO valt. In december jl. heeft hij zijn diploma ontvangen. Het is de verwachting dat zijn opgedane kennis en vaardigheden een bijzonder belangrijke capaciteitsversterkingsimpuls voor Lanminsin zijn, waar Lanminsin vanaf 2009 zeker de vruchten van zal gaan plukken.

Geconcludeerd kan worden dat ook in 2008 Lanminsin erin is geslaagd om alle projectonderdelen met een relatief klein budget goed uit te voeren. In de uitvoering zijn er op sommige onderdelen enkele (geringe) afwijkingen geweest die echter vrijwel allemaal gerechtvaardigd kunnen worden. Daarentegen zijn er ook onverwachte successen geboekt, zoals het hogere aantal geteste vrouwen op hiv/aids en het hogere aantal vrouwen dat is voorgelicht over gezondheid en voeding. Het nieuwe en zwaar aangezette onderdeel capaciteitsversterking is goed door Lanminsin opgepakt en uitgevoerd. In 2008 zijn duidelijke stappen gezet op weg naar professionalisering en – uiteindelijk – financiële zelfstandigheid.

Door de bereikte resultaten is de gezondheidszorg in de drie dorpen verder geconsolideerd en uitgebreid. In 2008 hebben de 50.000 inwoners van de drie dorpen Womey, Tankpè en Togodou in de commune d'Abomey-Calavi toegang gehad tot goede en betaalbare gezondheidszorg. Hiermee is in 2008 aan de algehele doelstelling voldaan.

4. Doelgroep

Het aantal direct belanghebbenden was 16.647 personen, waarvan 12.847 vrouwen, 1.368 mannen en 2.432 kinderen. Dit komt ongeveer overeen met het beoogde aantal van 16.712 personen. Overigens is het waarschijnlijk dat het werkelijke aantal belanghebbenden iets lager ligt vanwege overlap in voorlichting en vaccinatie van vrouwen.

De indirecte belanghebbenden waren de ongeveer 50.000 inwoners van de drie dorpen Womey, Tankpè en Togoudo, alsmede 38 kleine gezondheidsposten in de drie dorpen die de ambulance inroepen. Het aantal gezondheidsposten dat Lanmsin bedient is in 2008 gestegen van 36 naar 38.

5. Projectactiviteiten Stichting Alodo in Nederland

Ten behoeve van het project waren in Nederland de volgende activiteiten beoogd:

Fondsenwerving bij:

- Particuliere donateurs (ong. 50)
- Lezers nieuwsbrief (ong. 200 e-mailadressen)
- Klaverjasclub Het Goede Doel in Leidschendam
- Aids Fonds (Amsterdam)
- Stichting Scholtus de Bruijn (Utrecht)
- nadere verkenning van fondsen

Publiciteit:

- Halfjaarlijkse nieuwsbrief van de Stichting Alodo (maart en november 2008). Verspreiding onder ongeveer 200 e-mailadressen.
- Via onze website www.alodo.nl
- Presentatie bij Klaverjasclub Het Goede Doel in Leidschendam (juni 2008)

Gerealiseerd is het volgende:

Fondsenwerving.

- € 8689 is via particuliere donaties en bijdragen van informele organisaties bijeengebracht. Hieronder valt een bijdrage van € 472 via een collecte van de PKN-gemeente Dronten, € 750 euro van Klaverjasclub Het Goede Doel in Leidschendam, € 1000 van een advocaat uit Ouderkerk aan de Amstel en € 1000 van een hoogleraar aan de UvA uit inverdiende gelden. Ook vallen hieronder twee vooruitgeschoven bedragen uit 2007: € 2500 van Rotary Club Beilen en € 500 van de genoemde kaartclub.
- Net als in 2007 is bij opnieuw bij het Aidsfonds 6000 euro aangevraagd en toegekend. Hiervan is 5000 euro in 2008 als voorschot verstrekt en wordt 1000 euro na afloop overgemaakt in 2009.
- Drie nieuwe fondsen zijn aangeboord: het Derde Wereld Fonds van Atos Origin schonk € 3.690 voor vaccinaties, Stichting Scholtus de Bruijn uit Utrecht heeft € 1.500 overgemaakt, en de ASN Foundation gaf € 2.500.

Het verdient opmerking dat voor fondsenwerving aan het einde van het jaar nog grote inspanningen moesten worden verricht om de benodigde inkomsten te verwerven. Fondsen willen vaak maar eenmalig een activiteit financieren, en bovendien slechts 'zichtbare' en aansprekende activiteiten en niet zozeer capaciteitsopbouw van de partnerorganisatie en overheadkosten. De donateurs uit familie- en vriendenkring geven trouw, maar deze kring blijft vrij beperkt. We zijn daarom blij dat het toch gelukt is om enkele nieuwe fondsen te werven en enkele nieuwe grote particuliere donateurs bereid te vinden om een incidentele bijdrage te doen.

Publiciteit

- In maart en november 2008 zijn volgens planning twee nieuwsbrieven uitgebracht (zie bijlagen). Hiermee werden ongeveer 200 e-mailadressen bereikt. Waarschijnlijk ligt het aantal bereikte geïnteresseerden hoger, omdat een aantal mensen de nieuwsbrief weer verder per e-mail verspreidt. De nieuwsbrieven staan ook op de website van Stichting Alodo.
- In de e-nieuwsbrief van september 2008 van het Aids Fonds is aandacht besteed aan de voorlichting voor het voorkomen van besmetting van hiv/aids van moeder op kind door Stichting Alodo.
http://www.aidsfonds.nl/waar_gaat_het_geld_heen_artikel/hiv_overdracht_voorkomen
- De geplande presentatie bij Klaverjasclub Het Goede Doel in Leidschendam (juni 2008) ging niet door wegens gebrek aan belangstelling.

Bestuur Stichting Alodo

Het bestuur van Stichting Alodo is van vijf naar vier leden gedaald. Secretaris Bauke Westphal is medio 2008 met haar activiteiten voor Stichting Alodo gestopt. Floor van Dijk

heeft haar taken overgenomen. Besloten is om voorlopig met zijn vieren door te gaan en nog geen nieuw bestuurslid te werven.

Het huidige bestuur bestaat momenteel uit: Karin Nijenhuis, Amsterdam (voorzitter), Floor van Dijk, Amsterdam (secretaris), Wim Bruins, Dronten (penningmeester) en Barbara Bakker, Eelde (algemeen lid).

6. Lessons learned

Uit de projectperiode 2008 kunnen de volgende lessen worden getrokken:

- Lanminsin heeft opnieuw bewezen een goede, capabele en betrouwbare partner te zijn die met een relatief klein budget uitstekende resultaten weet te bereiken.
- Fondsenwerving door Lanminsin in Benin blijkt lastig. We hopen dat Lanminsin door grotere professionalisering en de opbouw van 'track records' in onder meer preventie van hiv-besmetting van moeders op kinderen, zichtbaarder en aantrekkelijker wordt voor donoren. Lanminsin heeft de capaciteiten om projecten met grotere budgetten te beheren, maar moet dan wel de kans krijgen om dat te bewijzen.
- Fondsenwerving in Nederland voor een project dat al enkele jaren loopt wordt steeds moeilijker. Fondsen willen vaak maar een of twee jaar achter elkaar financieren en zijn bovendien vooral geïnteresseerd in concrete, aansprekende activiteiten. Verder is de kring van donateurs beperkt. Door extra inspanningen van het bestuur in november en december 2008 is het uiteindelijk toch nog gelukt om de projectfinanciering voor 2008 rond te krijgen.
- Monitoring van het project op afstand blijft behelpen. Het is jammer dat het monitoringsbezoek in 2008 niet kon plaatsvinden. Deze activiteit is uitgesteld naar 2009.